GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 134. *Lunĭ, Marțĭ 17 (29) Iunie.* 1886.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu I Iulie 1886 st. v., se va începe unŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ 12 „
Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonaților de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 16 Iunie 1886.

Cu finele anului acestuia scolarŭ amŭ primitŭ din diferite părțĭ dărĭ de sémă despre esamenele ținute la scólele nóstre românescĭ rurale și urbane. Din aceste dărĭ de sémă amŭ vĕḍutŭ cu bucuriă, că învĕțătorii și institutorii îșĭ dau tóte silințele a corĕspunde grelei lorŭ chemărĭ, împăcândŭ și pretențiunile culturei nóstre naționale și pretențiunile esagerate și nechibzuite ale stăpânirei ungurescĭ, ca astfelŭ acésta sĕ nu mai pótă pune bețe 'n róte prin organele ei de inspecțiune scolare, împedecândŭ scólele nóstre în funcționarea lorŭ regulată, décă r e g u l a t ă sĕ póte numi o stare de lucrurĭ ca cea care ni s'a creatŭ pe tĕrĕmulŭ instrucțiunii.

Cu tóte acestea, adversarii noștri, cari șĭ-au făcutŭ din patriotismulŭ lorŭ falsŭ unŭ calŭ de bătaiă și cărora le-a intratŭ în capŭ, că ei suntŭ chemațĭ sĕ „civiliseze“ Orientulŭ și civilisându-lŭ sĕ-lŭ „maghiariseze“, nu suntŭ mulțămițĭ nicĭ cu jertfele ce le aducemŭ în detrimentulŭ culturei nóstre românescĭ. Din nenumĕrate locurĭ primimŭ plângerĭ, că „patrioții“ îșĭ sfărîmă capulŭ, se sbuciumă în drépta și 'n stânga, ca sĕ pună în comune curatŭ românescĭ, în fața scólelorŭ românescĭ scóle de statŭ ungurescĭ, ca astfelŭ sĕ ne omóre scólele nóstre. Prin amenințărĭ și terorisărĭ, prin șicane de totŭ felulŭ, prin constrîngerea Românilorŭ d'a contribui cu banĭ și la susținerea scólelorŭ de statŭ ungurescĭ, silescŭ pe părințĭ a'șĭ trimite copii la aceste scóle.

Adversarii noștri nu suntŭ mulțămițĭ că învĕțătorii și institutorii noștri, contrarŭ principielorŭ pedagogice, de care nicĭ ideă n'au nicĭ ministrulŭ instrucțiunii, nicĭ organele sale de inspecțiune și în genere nicĭ „patrioții“, chinuescŭ pe bieții copii cu limba ungurescă ce trebuescŭ sĕ o predea paralelŭ cu limba românéscă, ci arŭ vrea ca copilulŭ când ese din scólă sĕ fiă Maghiarŭ din crescetŭ pănă'n tălpĭ.

Și nicĭ nu póte fi altulŭ scopulŭ acestorŭ sbuciumărĭ „patriotice“ decâtŭ maghiarisarea, când pe lângă aceea că instrucțiunea în scólele nóstre se face după o lege de instrucțiune din cele mai nefaste, nentemeiată pe principiile pedagogice, ni se cerŭ încă mereu jertfe și ni se amenință esistența scólelorŭ nóstre.

Și născocitorulŭ ministru-ordonanță a aflatŭ și mijloculŭ d'a-i susținea totŭ noi și scólele de statŭ, menite a săpa la temelia scólelorŭ nóstre românescĭ. Așa pretinde, ca membrii și corporațiunile unei confesiunĭ, carĭ nu contribue cu nimicŭ la susținerea unei scóle confesionale, precum și aceia carĭ locuescŭ în afară, sĕ contribue pentru susținerea scólei de statŭ. Și încă sĕ o susțină pentru douĕ-trei familii de funcționarĭ ungurescĭ în comune curatŭ românescĭ séu românescĭ-săsescĭ.

Décă ministrulŭ instrucțiunei ar fi unŭ ministru dreptŭ, chiar acéstă disposițiune a sa ar fi trebuitŭ sĕ o ia tocmai pentru scólele confesionale, în care destulă limbă maghiară se propune. Dér intențiunea ministrului e îndoitŭ de rea: pe deoparte lovesce în scólele nóstre, pe de alta totŭ pe hoții de păgubașĭ, adecă pe noi, ne pune sĕ 'i susținemŭ scólele de maghiarisare.

E într'adevĕrŭ o apucătură șirétă. Elŭ scie bine că visteria statului e gólă pușcă, că nu'șĭ mai póte plăti nicĭ învĕțătorii scólelorŭ de statŭ ungurescĭ, precumŭ se plângéu în ḍilele acestea câțĭva învĕțătorĭ ungurescĭ într'o fóiă din Clușiu. Prin urmare de ce nu le-ar lua Nemaghiarilorŭ și pielea după ei, căcĭ pielea le-a mai rĕmasŭ în urma dărilorŭ celorŭ grele, ca sĕ'șĭ pótă duce la îndeplinire planulŭ sĕu de maghiarisare?

Isbuti-vorŭ adversarii nostri cu aceste apucăturĭ? Convingerea nóstră e că nu. Vorŭ isbuti să-șĭ ridice scóle de statŭ, niciodată însĕ sĕ ne desnaționaliseze. Cu destituirĭ de învĕțătorĭ românĭ, cu ridicărĭ de scóle de statŭ, cu impunere de dărĭ Românilorŭ, ca sĕ susțină aceste scóle, vorŭ contribui din contră la întărirea simțĕmintelorŭ românescĭ, părinții vorŭ căuta sĕ dea copiilorŭ lorŭ crescere adevĕratŭ românéscă, ferindu-i de falsulŭ patriotismŭ, după care „numai Maghiarulŭ e patriotŭ“. Invĕțătorii și institutorii facă-șĭ datoria ca și până acum și, décă și autoritățile nóstre școlare vorŭ desvolta mai multă energiă, uneltirile și planurile adversarilorŭ nostri vorŭ cădé în baltă.

Vomŭ fi nu-i vorbă multŭ împedecațĭ în desvoltarea nóstră culturală și națională, dér vomŭ merge, deși încetŭ, mereu înainte. E peste putință sĕ nu ajungă odată cei ce ne caută nodŭ în papură și pete în sóre la convingerea, că uneltirile lorŭ le aducŭ lorŭ înșișĭ celŭ mai mare rĕu. Luptândŭ ei în contra desvoltării nóstre, îșĭ împedecă ei înșișĭ propria lorŭ desvoltare. Și cu atâtŭ mai mare le va fi desamăgirea ilusiunilorŭ lorŭ nerealisabile, cu atâtŭ mai mare căința de relele ce ni le facŭ, cu câtŭ obosițĭ de lupta lorŭ dușmănósă și vătămătóre nouĕ, lorŭ și patriei nóstre comune, cu câtŭ ne vorŭ vedé că nu dămŭ cu unŭ pasŭ îndĕrĕtŭ din fața atitudinei lorŭ dușmănóse, ci că progresămŭ învingêndŭ tóte greutățile, spre binele nostru alŭ tuturora.

Convenția consulară română-germană.

Joi în 12 Iuniu s'a ținutŭ în Bucurescĭ unŭ mare meetingŭ, convocatŭ de opozițiunea unită, spre a protesta în contra încheierei convențiunei consulare cu Germania. La meetingŭ a luatŭ parte o atâtŭ de mare mulțime de ómenĭ, încâtŭ, după cum spune o telegramă din Bucurescĭ adresată către »Neue Freie Presse,« a trebuitŭ sĕ întrevină poliția ca sĕ restabilescă comunicațiunea pe bulevardŭ. Tulburărĭ nu s'au întêmplatŭ.

Celŭ dinteiu oratorŭ fù d-lŭ *Dumitru Brătianu*, care fù întêmpinatŭ cu aplause. D-sa anunță, că au venitŭ delegațiunĭ din diferite orașe ale României ca sĕ asiste la acéstă întrunire, și că a primitŭ telegrame de aderare din Focșanĭ, din Craiova, din Turnu-Măgurele, din Buzĕu, din Brăila, din Galațĭ, din Ploescĭ, din Misilŭ și din multe alte părțĭ. In câteva cuvinte D-sa arătă periculŭ ce amenință România prin acestŭ actŭ. Incheierea acestei convențiunĭ însemnéză anecsarea la Germania. »Sĕ protestămŭ cu toții — esclamă oratorulŭ — și protestările nóstre ca fulgerulŭ sĕ străbată tóte orașele, tóte satele și ca trăsnetulŭ sĕ pĕtrundă în palatulŭ suveranului.“ (Aplause nesfârșite.)

Luà cuvêntulŭ apoi d-lŭ *G. Vernescu*, care fù primitŭ cu aplause. D-sa ḍice, că va mulțămi publicului numai atuncĭ, décă lucrândŭ bărbătesce, va face sĕ cadă convenția. Nicĭ nu are nevoiă România sĕ încheiă convenția cu Germania, pentru că Românii n'au naționalĭ acolo. Prin acéstă convenția Germania devine stăpână pe țéră, ale cărei interese suntŭ sacrificate prin acéstă convențiune. „Décă vrețĭ sĕ rĕmânețĭ Românĭ, facețĭ acte bărbătescĭ, căcĭ numai când se va sci, că sunteți hotărîțĭ a trece dela vorbe la fapte, numai atuncĭ vețĭ scăpa.“ (Aplause îndelungate.)

După aceea se sue la tribună în sgomotóse aplause d-lŭ *Al. Lahovari*, care ḍice, că convenția stabilesce în România jurisdicțiune și tribunale streine, care vorŭ fi aplicate chiar și Românilorŭ. »Au mai fostŭ puterĭ streine carĭ au preponderatŭ în acéstă țéră: Rusia de esemplu, care, pe lângă multe rele, ne-a făcutŭ și multŭ bine. Ei bine, acestŭ puternicŭ statŭ ḍisese că regulamentulŭ organicŭ nu va puté fi schimbatŭ fără consimțĕmêntulŭ Țarului. Atuncĭ nu avémŭ nicĭ miniștri plenipotențiarĭ, nicĭ armată, nicĭ fortificațiunĭ; nu avémŭ nicĭ Parlamentŭ compusŭ din ómenĭ cu carte, ci nisce boerĭ ruginițĭ, carĭ aveau de conducĕtorŭ numai consciința lorŭ. Aceștĭ boerĭ, deși aveau în fața lorŭ pe puterniculŭ autocratŭ alŭ Rusiei și la apatele lorŭ Siberia, totușĭ se duseră la Domnŭ și îi ḍiseră: »Măria Ta, eștĭ Românŭ ca noi, și nu poțĭ lăsa ca Țéra sĕ fiă umilită!« (Aplause frenetice.) Aḍĭ însĕ, vedemŭ pe ómenĭ, carĭ totŭ mai cutează a se numi liberalĭ, subscriindŭ acestŭ actŭ de umilire și de anexiune a țĕrii. (Lungĭ și repetate aplause isbucnescŭ în tótă sala.)

După aceea vorbì d-lŭ *P. Grădișteanu*, care e primitŭ cu salve de aplause. D-sa ḍice, că aci e cestiune de esistență națională. In vechime chiar și nu s'a impusŭ țĕrii o astfelŭ de umilire. Când Domnulŭ Românŭ Vlad V a încheiatŭ unŭ tratatŭ cu Turcia, elŭ a pusŭ unŭ articulŭ în care se prevedea că, în nicĭ unŭ casŭ, Românii nu puteau fi judecațĭ după legile turcescĭ. Aḍĭ sub unŭ rege de viță înaltă, se hotărĕșce ca judecătorĭ streinĭ sĕ judece pe Românĭ în țéra lorŭ. Prin protocolulŭ anecsatŭ la convenția se lasă ca în România sĕ se propage în scolĭ streine, necontrolate de nimenĭ, ura în contra Românilorŭ, se dă drepturĭ Evreilorŭ, Evreii potŭ deveni consulĭ, Evreii potŭ judeca pe Românĭ. Colonisarea României cu Germania, în contra căreia s'a luptatŭ neîntreruptŭ, acum va deveni faptŭ îndeplinitŭ. Mirabeau vorbindŭ despre clericalĭ ḍicea: „Clericalismulŭ, iacă dușmanulŭ!“ Eu vĕ ḍicŭ: „Germanulŭ, iacă dușmanulŭ!“ (Tunete de aplause.) Arată, cetindŭ din Liszt și Frary, tendința Germanilorŭ de a năvăli în România; convenția ce se încheiă, le deschide porțile Termină cetindŭ câte-va versurĭ din „Măceșulŭ și florile“ de Heliadŭ. Afară măceșulŭ, ca sĕ scape florile! esclamă d. Grădișteanu în mijloculŭ aplauselorŭ.

Se sue la tribună d-lŭ *C. Marcovicĭ*. In câte-va cuvinte neîncetatŭ întrerupte de aplause, arată și d-sa relele convențiunei consulare cu Germania, putere mare. Ca sĕ fie mare unŭ statŭ, trebue sĕ aibă și sentimente marĭ. In Europa au predominatŭ și Englitera și Francia; nicĭ una din acestea nu a voitŭ sĕ ne sugrume. A trebuitŭ sĕ devină mare *caliculŭ* de Neamțŭ ca sĕ aibă astfelŭ de pretențiunĭ. (Aplause sgomotóse).

Domnulŭ *I. Lahovari* dă cetire următórei resoluțiunĭ:

Adunarea protestéză cu indignațiune în contra unui actŭ de umilință și de trădare. Il denunță opiniunei publice ca o încălcare îndrăsnéță asupra drepturilorŭ naționale și independenței nóstre consacrate prin atâtea tratate solemne și pentru carĭ Românii, în cursŭ de atâtea secole, au vĕrsatŭ șiróe de sânge spre a le menține și a le redobândi.“

In unanimitate, în strigăte de *ura!* și *josŭ guvernulŭ!* acéstă moțiune e votată.

Erau 5 óre $1/2$. Mulțĭ propuneau ca dela întrunire, lumea adunată sĕ mérgă în corpore la Cameră. Se rĕspândise vorba că deputații, în acelŭ momentŭ, suntŭ gata a vota convențiunea. Cu mare greutate, publiculŭ a putută fi convinsŭ că nu e timpulŭ. Oratorii au fostŭ apoi condușĭ de miile de ómenĭ până la d-nulŭ Dumitru Brătianu.

Tocmai în acéstă ḍi avea sĕ se voteze în cameră convenția. Guvernulŭ, vĕḍêndŭ fierberea ce este în po-

porŭ, a amânatŭ desbaterea și votarea convenției, declarândŭ, că va cere din Berlinŭ esplicărĭ, că cum înțelege Germania unele stipulațiunĭ din convenția, carĭ au produsŭ atâtea indignațiune în țéră.

Se dice că comercianții din Bucurescĭ pregătescŭ unŭ protestŭ în contra acestei convențiunĭ.

Colorĭ românescĭ.

Sub acestŭ titlu publică d. Bartha Miklos în „Ellenzék", Nr. 141, unŭ articulŭ, care'lŭ recomandă atențiunei vestitului Banffy-pașa, fișpanulŭ-modelŭ a două comitate românescĭ. Prilegiu la acestŭ articulŭ i-a datŭ maialulŭ micilorŭ băețĭ românĭ dela scóla poporală din Bistrița. Reproducemŭ din acestŭ necălitŭ articulŭ următórele părțĭ, la care vomŭ reflecta într'unŭ numĕrŭ viitorŭ alŭ fóiei nóstre:

După ce scusă pe »agerulŭ« fișpanŭ alŭ comitatului Bistrița-Năsĕudŭ, că n'a fostŭ presentŭ la actulŭ întâmplatŭ acolo, „căcĭ de ar fi fostŭ presentŭ altmintrelea s'ar fi întâmplatŭ«, și după ce pe vicespanŭ de asemenea îlŭ scusă, căcĭ acesta deși a fostŭ în orașŭ, dér „n'a vĕdutŭ ceea ce era de vĕdutŭ«, ér că procurorulŭ r. Lang, deși a fostŭ de față, „dér elŭ este scurtŭ de vedere, nu vede nimicŭ: dice că ministrulŭ de justiția ar fi datorŭ sĕ fiă cu atențiune asupra unorŭ procurorĭ ca acesta. Nu vrea sĕ vorbéscă despre căpitanulŭ gendarmeriei, căcĭ acesta — după cum se spune — este unŭ „Sasŭ ultraistŭ", ci se întórce asupra obiectului și dice:

„Au îmbrăcatŭ Românii câțiva feciorașĭ în costumŭ »naționalŭ«, le-au legatŭ opincĭ la picióre, au atĕrnatŭ zurgălaie (clopoțele) la curelele opincilorŭ, ca astfelŭ sĕ jóce »oficiosulŭ« călușerŭ. Aceștĭ feciorașĭ nu s'au mulțămitŭ cu atâta.... ci șĭ-au legatŭ panclicĭ late peste peptŭ, peste spate, peste umĕrŭ și peste pântece, și panclicele cele late aveau tricolorulŭ României. In contra acestui faptŭ statulŭ unguréscŭ are sĕ facă replicărĭ seriósе. Și ei înșișĭ sciau, că nu este iertatŭ a purta colorile României, ba aducêndu-șĭ aminte de urmările demonstrațiunei, stăteau la începutŭ pe gândurĭ. Intr'aceea însĕ șĭ-au delăturatŭ grijile. Cerceteze comanda militară c. r. din Sibiiu, că cine le-a delăturatŭ grijile. Noi n'avemŭ date positive; dér la Bistriță din gură'n gură se vorbesce, că câțiva ofițerĭ ai garnisónei de acolo i-ar fi asiguratŭ pe feciorașĭ pentru *salvas conductus*. Faptŭ este, că din corpulŭ ofițerescŭ alŭ armatei c. r. au fostŭ de față la petrecere șese ofițerĭ. Sigurŭ este și aceea, că ofițerii unei armate ungurescĭ de sine stătătóre n'ar fi pututŭ sĕ privéscă acéstă demonstrațiune îndreptată în contra colorilorŭ patriei sale. Și aceea este faptŭ, că musica militară c. r. din Bistrița le-a cântatŭ lorŭ gratisŭ cu ocasiunea acestei petrecerĭ. Cine nu vede în tóte acestea o alianță, acela încă nu vede mai bine, decâtŭ d. procurorŭ r. Lang...

Aicĭ nu esistă națiune românéscă. Cine afirmă că esistă, arate-ne. Arate-ne care este guvernulŭ, domnitorulŭ, constituțiunea, legile, corporațiunea, armata, jurisdicțiunea și deputații națiunei sale? Unde suntŭ? Décă tocmai voiescŭ, apoi esistă rasă românéscă, este societate, este poporŭ românescŭ, este limbă românéscă scólă românéscă — dér națiune românéscă nu este, nicĭ n'a fostŭ, și nicĭ nu va fi aicĭ între Carpațĭ. Décă nu este națiune, nu póte sĕ aibă nicĭ marcă, stégŭ și colorĭ... Unde este națiunea aceea, ale căreia colorĭ le órtă cu atâta bucuriă junimea de rasă română?

Totdéuna așa vorbescŭ despre sine, ca și cum ar fi »națiune«. Nĭ-ar plăcé sĕ stămŭ de vorbă cu acéstă „națiune". La cine sĕ ne 'ntórcemŭ? Cine represintă comunitatea acestei națiunĭ? Nĭ-ar plăcé sĕ cunóscemŭ relațiunile financiare ale acestei „națiunĭ", sĕ scimŭ câtŭ de marĭ îi suntŭ veniturile, câtŭ de marĭ îi suntŭ cheltuelile. cum stă cu datoriele, are deficitŭ, făcutu-șĭ-au multe datorii ș. a.?«

După acésta trece autorulŭ articulului memoratŭ la istoriă și orĭce găsesce în ținutulŭ acesta, nu întâlnesce însĕ nicăirĭ organismulŭ, urma și numele națiunei românescĭ. Dice că i-ar plăcea sĕ citéscă istoria acestei națiunĭ, sĕ cunóscă modulŭ de guvernare, desvoltarea statului ei, sĕ scie numele regilorŭ séu fruntașilorŭ, locuința, cum 'șĭ-a administratŭ armata, tractatele diplomatice, legile. Décă caută tóte acestea află numai istoria Ungariei, principilorŭ Ardealului, a națiunei maghiare, sĕcuescĭ și săsescĭ: a uniunei celorŭ trei națiunĭ. Apoi continuă:

„La ordinea dilei este astădĭ, ca din Kohn sĕ se facă *Kun*, din Friedman sĕ se facă *Békéssy*, din Habermann *Hédervány*, din Brenner sĕ se facă *Bethlen*. Din Valachŭ încă s'a făcutŭ Romanŭ, fără de a plăti 50 cr. pentru timbru. N'amŭ avutŭ nicĭodată și nicĭ astădĭ nu avemŭ nimicŭ în contra schimbării numelui... Las' sĕ fiă a lorŭ acéstă eftină plăcere. Dér protestămŭ seriosŭ în contra acelei împrejurărĭ, că pe copiii de rasă română îi învĕță în scólele lorŭ hĕbĕucii și superstițiunĭ. A vorbi despre națiune românéscă în acéstă patriă nu este altă prostiă, decâtŭ superstițiune. Purtarea acelorŭ colorĭ este mai rea și decâtŭ hĕbĕuca de superstițiune, pentru că aceea este demonstrația în contra statului nostru în favórea unui statŭ vecinŭ.

Colorile acelea suntŭ colorile României. Nicĭ unŭ statŭ nu póte suferi, ca cetățenii sĕi sĕ pórte în modŭ demonstrativŭ colorile unui altŭ statŭ. Nicĭ noi nu putemŭ sĕ o suferimŭ acésta. Baronulŭ Bánffy Dezsö sĕ îngrijéscă, ca sĕ li-sĕ esplice Românilorŭ din Bistrița ordinea legală esistentă:

SCIRILE DILEI.

Manevrele de tómnă ale armatei comune, ce se vorŭ face în *Galiția* de cătră două corpurĭ de armată de câte 16,000 ómenĭ, vorŭ dura 18 dile. Concentrarea se va face la Sambor. La manevre va asista M. Sa monarhulŭ și póte că și prințulŭ de corónă Rudolf.

—x—

Ni se scrie din *Sânte jude*, cu data 23 Iuniu: „Cu inima plină de amărăciune vinŭ a vĕ aduce la cunoscință cumcă pe comuna nóstră Sânte-jude și pe o parte a teritorului acesteia în 22 Iuniu n. a. c. a bătutŭ grindină tóte bucatele și sĕmănăturile bieților Românĭ, așa încâtŭ nu a rĕmasŭ nimica. Sĕcările, grânele de tómnă, grânele de primăvéră, ovesele, precum și păpușoiulŭ, tóte — tóte suntŭ culcate la pămentŭ, așa câtŭ nu mai este nădejde sĕ mai fiă ceva. Grindina peste sĕmănăturĭ și pe stradele din satŭ era așa de multă, câtŭ nu se mai vedea pămentulŭ. Vaetele bietului poporŭ, cu deosebire ale bietelorŭ femei și ale pruncilorŭ nevinovațĭ, îțĭ rupéu inima. Din nenorocire nime din satŭ nu a fostŭ asiguratŭ. Ar fi bine pe viitorŭ totŭ omulŭ sĕ se asigure.«

—x—

Fănarulŭ *Toth* din *Sibiiu* a emigratŭ cu familia sa în *România*, spre a'șĭ continua meseria sa de funii și sfóră în *Pitești*.

—x—

Din *Câmpiă* ni se scrie, că o nouă năprastă a nĕvălitŭ peste nefericitulŭ poporŭ. O *furtună* violentă împreunată cu grindină de mărimea alunelorŭ a seceratŭ în mare parte ogórele bieților țĕranĭ. Furtuna s'a ivitŭ la 22 Iuniu din părțile *Ormenișului* și totŭ cu mai mare furiă a trecutŭ prin țenațele *Silivașului*. Mai mare stricăciune a făcutŭ însĕ pe la *Balda*, *Frata* și împrejurime.

—x—

Unŭ numĕrŭ de 14 postovarĭ și țĕsĕtorĭ din *Sibiiu* s'au asociatŭ ca sĕ formeze pentru propriele lorŭ producte o *hală de vêndare*.

—x—

Deputatulŭ *Orban Balázs*, călĕtorindŭ din capitală spre casă, a aflatŭ la gara din Solnocŭ o batistă albă în care erau legațĭ 200 de galbinĭ. Deputatulŭ, numĕrândŭ suma banilorŭ, i-a datŭ șefului dela gară cu condițiunea, ca acesta sĕ-i înapoieze proprietarului, dér décă proprietarulŭ nu se va afla, sĕ'i dea „Kulturegylet«-ului ardelenescŭ. De atuncĭ au trecutŭ mai multe dile și încă nu s'a aflatŭ proprietarulŭ. Din astă causă s'a iscatŭ mare dispută asupra întrebărei, că a cui sĕ fiă banii? Poliția orășenéscă din Solnocŭ dice, că i se cuvinŭ ei, direcțiunea căiei ferate spune însĕ, că ei i se cuvinŭ, căcĭ s'au aflatŭ pe teritorulŭ ei. Intr'acestea pășesce unŭ diarŭ din Clușiu cu „patrioticulŭ" sfatŭ, ca sĕ nu se mai certe atâta, ci sĕ dea acei 200 galbinĭ pe séma „Kulturegylet«-ului, căruia îi lasă gura apă, căcĭ ce e dreptŭ, mulțĭ banĭ se papă cu petrecerile „kulturegyletiste".

—x—

Unŭ mare incendiu a fostŭ în *Poplaca* lângă *Sibiiu*. Optŭ case și totŭ atâtea șurĭ, ba chiar și unŭ omŭ se dice că au cădutŭ jertfă focului.

—x—

Procuratura r. a intentatŭ procesŭ de pressă contra lui *Ambrosiu Gáspár*, redactorulŭ fóiei ungurescĭ »*Debreczen*« din causa unorŭ articulĭ contra Archiducelui *Albrecht*.

—x—

Unŭ *mare transportŭ de puscĭ* a sositŭ din Anglia în România, la arsenalulŭ din *Bucurescĭ*.

—x—

Emigrarea israeliților din Moldova continuă. Cu trenulŭ de Joi a plecatŭ din Iașĭ unŭ transportŭ de 54 persóne, dice „Lupta". S'a regulatŭ ca de acum înainte emigranții sĕ plece de două orĭ pe sĕptĕmână: Marțĭ și Vinerĭ.

—x—

»Agenția Havas« este autorisată a declara, că sosirea și presința prințului *Karageorgevicĭ* în *Bucurescĭ* n'au nicĭ unŭ scopŭ politicŭ.

O deslușire.

Dămŭ locŭ următórelorŭ deslușirĭ, esprimându-ne satisfacțiunea nóstră, că păr. Alexandru Tĕrnaveanu e cu multŭ mai bunŭ Românŭ decâtŭ sĕ împlinéscă dorințele „patrioțilorŭ," contrare intereseléorŭ nóstre:

G. Hodacŭ, 23 Iuniu 1886.

Stimate D-le Redactorŭ! Referitorŭ la cele publicate despre mine în Nr. 123 a prețuitului diarŭ »Gazeta Transilvaniei« din a. c. cu datulŭ Reghinulŭ săsescŭ 9 Iuniu 1886, unde sĕ afirmă, că, cu ocasiunea înmormêntărei reposatului badea Nechita Bloșiu din G. Orșova, consiliarulŭ de secțiune Iosifŭ Pausinger din Gurghiu mĭ-ar fi încredințatŭ 2 telegrame de condolență dela A. S. Principele de corónă Rudolf spre a le face cunoscute publicului românŭ pe cale diaristică, Vĕ rogŭ cu tótă stima a da locŭ în colónele prețuitului diarŭ, ce redigeațĭ, următórelorŭ deslușirĭ:

FOILETONU.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Femeile din Ciumbiri aveau ca ornamente pentru gâtŭ nisce inele marĭ de alamă de o grosime cam de cincĭ până la șépte centimetri și de maĭ multe chilograme de grele. Ostașiĭ și peste totŭ ómeniĭ ceĭ tinerĭ purtau pĕrulŭ împletitŭ în maĭ multe códe. — Cu tótă purtarea sa cea prevenitóre, regele se vĕdù că este unŭ omŭ șiretŭ și poftitorŭ de lucrurĭ străine, care ar fi doritŭ se despóie pe membri espedițieĭ de totŭ ce aveau.

Numaĭ în 7 Martie se continuă călĕtoria maĭ departe. In diua următóre uniĭ dintre ómeniĭ călĕtoruluĭ nostru fură atacațĭ într'o pădure de unŭ felŭ de șerpĭ uriașĭ, dintre carĭ unulŭ fù observatŭ tocmaĭ când voia sĕ sugrume pe o femeiă. Șerpele fù omorîtŭ, éră femeia scăpată. In 9 Martie, poposindŭ călĕtoriĭ noștriĭ într'o dumbravă mare și désă ca sĕ dejuneze împreună, dintr'odată pe neașteptate se vĕdură atacațĭ de sĕlbaticĭ. După o luptă înverșunată aceștia ce e dreptŭ fură isgonițĭ, dară și din partea luĭ Stanley fuseseră rănițĭ patru-spre-dece inșĭ. Lupta acésta fù a treĭ-decĭ și doua și din norocire și cea din urmă, pe care o avură curagioșiĭ noștri călĕtorĭ cu indigeniĭ.

Semințiile, cu care venì céta călĕtóre de aicĭ înainte în atingere, nu se arĕtară așa de sĕlbatice ca cele de până acum, și o lăsară sĕ'șĭ urmeze maĭ departe în bună pace drumulŭ eĭ.

Cu atâtŭ maĭ grea și maĭ periculósă însă sĕ făcù de aicĭ înainte navigațiunea pe marele rîu. Indigeniĭ le spuseră călĕtorilorŭ noștri, că nu tocmaĭ departe, Congo formézâ unŭ șirŭ întregŭ de cataracte, care de care maĭ împunĕtorŭ și maĭ primejdiosŭ. După-cum se vĕdù în decursulŭ călĕtorieĭ, aceste cataracte erau cu tótele treĭ-deci și două la numĕrŭ. Ele se află între țĕrile Bateke și Bakonyo. Călĕtorulŭ nostru le dete la tóte numele de „cataractele luĭ Livingstone."

„Grozavŭ rîu," scrie Stanley, „este acela, asupra căruia avemŭ sĕ ne jeluimŭ de aicĭ înainte. Elŭ nu maĭ este încântătórea apă, a căreĭ frumsețe și grandiositate ne-a fermecatŭ așa de multŭ, ci dimpotrivă s'a prefăcutŭ într'unŭ uriașŭ rîu de munte, care se repede sgomotosŭ prin albia sa costișă; stâncĭ de lavă voiescŭ sĕ'lŭ oprescă în drumŭ, délurĭ seiŭ îlŭ împingŭ, când la drépta, când la stânga, așa încâtŭ séu trebue sĕ se înghesuiască prin văgăunĭ grozavŭ de adâncĭ, séu sĕ se arunce din terasă, în terasă formândŭ unŭ lungŭ șirŭ de cataracte și repedișurĭ. Labirintulŭ acela de canale, sĕmĕnatŭ cu sute și miĭ de insule frumóse și liniștite, pădurile acelea singuratice, în care ne rĕcoriamŭ în fie care nópte și căutamŭ alinare pentru nerviĭ noștri grozavŭ de iritațĭ, acea întindere mărĕță a mareluĭ rîu spre unŭ țĕrmure și spre celălaltŭ, tóte acestea s'au prefăcutŭ ca prin minune într'o prăpastiă de maĭ multe milurĭ de lungă, prin care Livingstonulŭ îșĭ repede cu furiă spre înainte valurile sale spumegânde."

Primele două cataracte, numite de indigeniĭ, celŭ dintâiŭ „Copilulŭ" și alŭ doilea „Mama", fură trecute, de și nu fără greutate, cu luntrile. Alŭ treile cataractŭ însă, numitŭ „Tatălŭ," întrecea în sĕlbătăciă pe tóte celelalte, pe care le vĕduse Stanley până acum. Apa se repede pe unŭ planŭ de totŭ înclinatŭ într'o vĕltóre uriașă, aicĭ se ridică la o înălțime de șese până la nouĕ metri, și apoĭ se aruncă într'o altă vĕltóre. Sgomotulŭ făcutŭ de spumegândele unde ale rîuluĭ era în adevĕrŭ asurditorŭ.

Călĕtoriĭ noștri trebuiră sĕ muncéscă într'una treĭ dile întregĭ, ca sĕ pótă transporta pe uscatŭ luntrile până dincolo de cataractŭ. Și aicĭ însĕ se vĕdù, că este cu nepotință a continua călĕtoria pe furiósele unde ale rîuluĭ. Deosebitele vase trebuiră acum parte sĕ fiă transpotatŭ pe uscatŭ, parte sĕ fiă duse de funĭĭ lungĭ pe marginea rîuluĭ. Dintre lun-trile transportate în chipulŭ din urmă unele din cele maĭ bune se

La înmormêntarea reposatului badea Nechita, — care în timpŭ de 9 anĭ câtŭ am funcţionatŭ ca parochŭ în G. Orşova, mĭ-a fostŭ parochianulŭ celŭ mai de frunte, ba potŭ dice fala parochianilorŭ, participândŭ şi eu, fui rugatŭ din partea familiei întristate a repausatului, ca sĕ ţinŭ cuvêntulŭ funebralŭ şi iertăciunile indatinate, ceea ce am şi primitŭ. Cu ceva înainte de începerea cuvêntului funebralŭ, venindŭ d-lŭ Iosifŭ Pausinger, predà d-lui notarŭ cercualŭ Nicolau Manţia o telegramă de condolenţă dela A. S. Principele de corónă, rugându-lŭ ca sĕ o aducă la cunoscinţă familiei repausatului, ér d-lŭ notarŭ amintitŭ împărtăşindu-mĭ acea telegramă mie, mĕ rugà ca în cuvêntulŭ funebralŭ, ce voiŭ ţinea, sĕ o aducŭ la cunoscinţă familiei repausatului şi a publicului asistentŭ la actulŭ înmormêntării, carea însărcinare onorifică eu am şi împlinit'o cu tótă plăcerea şi conscienţiositatea.

După împlinirea datorinţei mele, telegrama din cestiune, nefiindŭ proprietatea mea şi nefiindŭ eu autorisatŭ din partea susŭ numitului domnŭ — căruia i a fostŭ adresată — a o publica pe cale diaristică, am reînmânuat'o d-lui notarŭ cercualŭ Nicolau Mantia, carele mĭ-a fostŭ comunicat'o, şi cu aceea faţă de mine atacerea cu telegrama din cestiune s'a finitŭ. Altă telegramă nu mi s'a mai împărtăşitŭ din partea nimĕnui.

Fiă bunŭ corespondentulŭ şi întrebe pe d-lŭ I. Pausinger, şi se va convinge, că a fostŭ rĕu informatŭ. Décă mi s'ar fi încredintatŭ prin d. I. Pausinger spre publicare pe cale diaristică vre-o telegramă de condolenţă din partea A. S. Principelui de corónă pentru bĕtrânulŭ şi bravulŭ vênătorŭ, badea Nechita, eu mĭ-aşŭ fi împlinitŭ datorinţa cu tótă punctuositatea şi conscientiositatea, după cum mĭ-am implinit'o şi mĭ-o împlinescŭ în tóte afacerile ce cadŭ în sfera activităţii mele de preotŭ românŭ şi patriotŭ adevĕratŭ.

Stimatulŭ publicŭ cetitorŭ alŭ preţuitului diarŭ »Gazeta Transilvaniei«, precum şi stimatulŭ Domnŭ Redactorŭ, potŭ fi siguri, că nu meritŭ imputarea ce mi s'a făcutŭ şi mĕ dóre adêncŭ, că mi se trage la îndoiala simţulŭ şi caracterulŭ naţionalŭ nepătatŭ, carĭ îmĭ suntŭ tesaurulŭ celŭ mai scumpŭ şi carĭ până acum prin nimenea nu mi s'au trasŭ la îndoiélă.

E tristŭ lucru, că unii corespondenţĭ abuséză de încrederea diarelorŭ şi a publicului, stricândŭ fórte multŭ intereselorŭ nóstre comune,

Alexandru Tĕrnaveanu.
preotŭ.

Congresulŭ naţionalŭ bisericescŭ gr. or.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.")

Sibiiu, 25 Iuniu 1886.

Şedinţa a VI a congresului gr. or. n'are nicĭ unŭ evenimentŭ de o importanţă mai mare. După ce se verificà D. Poenarŭ de deputatŭ alŭ cercului Thinca, se continuà referada com. biser. La datele referitóre la concubinate sĕ desvóltă o desbatere viă. Dep. Cristea ar dori, ca sinodulŭ episcopescŭ sĕ suleveze ceştia însurăţiei a 2-a preoţilorŭ nostri şi sĕ se introducă, ca sĕ mai înceteze concubinatele, dér se amână.

Raportorulŭ Faşie rógă pe vener. congresŭ, ca sĕ facă paşii necesarĭ pentru egala îndreptăţire a preoţilorŭ nostri, aplicaţĭ la miliţiă, cu preoţii celorlalte confesiunĭ. Presidiulŭ dice că nu suntŭ prospecte de succesŭ în privinţa acésta la cercurile normative. Raportorulŭ comisiunei org. cetesce raportulŭ generalŭ, care sĕ admite la desbatere specială şi se primesce, luându-se spre sciinţă. — N. V.

O conferinţă preoţéscă.

Valea Bistriţii, 19 Iuniu 1886.

Domnule Redactorŭ! Deşi cam târdiu, vĕ comunicŭ ceva despre conferinţa preoţilorŭ gr. c. din Tractulŭ Bistriţii, ce s'a ţinutŭ în comuna Ruşciorĭ în diua de 7 Iuniu a. c. Lăsândŭ la o parte multele discuţiunĭ ce s'au sulevatŭ şi ventilatŭ în acéstă conferinţă, voiu schiţa pre scurtŭ numai unele din ele:

După celebrarea sf. liturgie în noua biserică gr. c. din Ruşciorĭ, cam la órele 11, s'au începutŭ pertractările conferinţii în biserică, unde în mare parte a asistatŭ şi poporulŭ dreptcredinciosŭ din locŭ. Toţĭ preoţii tractului au fostŭ de faţă.

După ce s'a cetitŭ disertaţiunea: „*Despre căsătoriile mixte*" prin preotulŭ I. Cupcea şi M. Bungărdeanŭ, care a fostŭ salutată cu căldură de cei presinţĭ, s'a trecutŭ la ordinea discuţiunilorŭ şi propunerilorŭ. Preotulŭ I. Suia, — avêndŭ în vedere, că concubinagiulŭ lăţitŭ fiindŭ între poporulŭ românescŭ din acestŭ tractŭ, şi că dênsulŭ cerêndŭ dela potestatea civilă delăturarea acestui viţiu, puţinŭ efectŭ a obţinutŭ pentru comuna şi poporulŭ concredutŭ administraţiunii sale sufletescĭ, — propune şi e de părere, ca conferinţa sĕ priméscă decisiunea, în urmarea căreia Protopopulŭ tractualŭ în fie-care anŭ sĕ vină odată în fie-care comună, unde concubinagiulŭ e înrădĕcinatŭ.

La acestŭ obiectŭ vorbesce preotulŭ S. P. Simonŭ şi'şĭ esprimă temerea pentru ajungerea la ceva în acéstă gravă cestiune. Dênsulŭ întrébă, că „spre ce folosŭ suntŭ dară preoţii în parochii, — numai sĕ mânce jertfele poporului şi sĕ serbeze liturgia? Décă poporulŭ nu ascultă pre preotulŭ sĕu, dice pr. Simonŭ, ce în tótă Dumineca şi sĕrbătórea ocupă amvonulŭ, décă poporulŭ nu ascultă pre păstorulŭ sĕu celŭ sufletescŭ, ce la tótă ocasiunea îlŭ mustră, chatechiséză, şi învaţă — atuncĭ credeţĭ, că va asculta de protopopŭ?

Atâtŭ protopopii câtŭ şi preoţii sĕ caute a sana rĕulŭ dela rădĕcină, ei trebue a se lupta contra curentului şi a timpului stricatŭ din aceste dile; ei trebue sĕ se lupte cu fanatismŭ şi desperare contra acelui curentŭ Amŭ scăpatŭ de moraliştĭ — continuă pr. Simonŭ, şi acuma avemŭ teologĭ, — şi totuşĭ poporulŭ nu mai e evlaviosŭ şi moralŭ ca în vremea moralistilorŭ!..

Acuma teologii (preoţii) predică în fiăcare Dumineca*), catechiséză, învéţă, se luptă pentru prosperarea poporului; ei anathemiséză bĕutura rachiului, anatemiséză furtulŭ, neumblarea la biserică; dojănescŭ pre cei ce umblă pe căi imorale şi concubinagiu; îndémnă pe poporŭ sĕ 'şĭ dea copiii la scólă; îndémnă pre creştinĭ sĕ se îngrijéscă pentru scólă şi poporŭ — cu unŭ cuvêntŭ, cele rele se mustră, cele bune se demândă şi totuşĭ — anapodă şi pe dosŭ se întêmplă.

Şi aci trebue sĕ ne dămŭ sémă pêntru ce se întêmplă aşa şi sĕ căutămŭ, de unde isvorĕscŭ acestea. Cine a învĕţatŭ pe Românŭ a nu posti, a lucra în Duminecĭ, şi în timpulŭ bisericii a şedé acasă orĭ în cârcĭumă? Şi cine a învĕţatŭ pe Românŭ a trăi în concubinagiu?... Sigurŭ că atmosfera inficiată de miasme anti-creştine, ce în acestŭ curentŭ de timpŭ a pĕtrunsŭ şi viéţa poporului românŭ. Nu e nimicŭ aşa de iute, ca curentulŭ timpului — mii şi mii de popóre cu cultură şi fără cultură sĕ supunŭ lui. Sĕ ne aducemŭ aminte de curentele evului mediu, — apoi de curentele lui Woltaire, Mirabeau, Russeau şi a altora. Omŭ pe lume nu s'a aflatŭ sĕ omóre aceste curente... Sĕ ne aflămŭ noi fraţilorŭ, şi sĕ omorîmŭ curentele ireligiosităţii şi a indiferentismului, ce în parte se vêră şi între poporulŭ românŭ! Acésta nu o póte face nime în timpŭ scurtŭ, ci în anĭ îndelungaţĭ.

Inainte de anulŭ 1848 nu s'a auditŭ — dóră pré rarŭ—de concubinagiu, ca adĭ, şi Românulŭ se cununa, ţinêndu-şĭ legea avitică cu sânţeniă şi abnegaţiune. Astădĭ décă vre-unŭ preotŭ dojăneşce pe cei, ce contragŭ căsĕtoriă fără prescrisele canonelorŭ şi fără binecuvêntarea preoţéscă, ei îi rĕspundŭ, că şi alţii şedŭ necununaţĭ; că vĕdŭ ei destulŭ de bine, că e pĕcatŭ, dér că aşa e lumea; nicĭ n'au începutŭ ei, nicĭ nu vorŭ înceta ei... E necesară dérŭ în modŭ absolutŭ şi urgentŭ o reformare *in capite et membris* cu privire la concubinagiu şi la alte viţiurĭ din sînulŭ poporului. Până atuncĭ preoţii sĕ nu despereze, ci trebue sĕ fie martirĭ, căcĭ numai prin martirĭ s'a pututŭ ajunge la ceva în lume...«

Cele dise în acestŭ obiectŭ sĕ aprobară şi de I. Cupcea, preotulŭ Măghieruşului, dimpreună cu alţĭ preoţĭ.

(Va urma).

*) Pré puţĭi facŭ acésta. — Red.

Insciinţare.

Spre orientarea onoratului publicŭ am onóre a insciinţa pe calea acésta. că examenulŭ de matueitate cu abiturienţii clasei a treia comercială rom. gr. or. din împrejurărĭ negrevĕdute a trebuitŭ sĕ se amâne pe Sâmbătă în 28 Iuniu (10 Iuliu) a. c.

Braşovŭ, în 16/28 Iuniu 1886.

St. Iosifŭ,
Directorulŭ scólelorŭ medii gr. or. rom.

Mulţămită publică.

La maialulŭ arangiatŭ la 6 a lunei curente în favorulŭ fondului »Reuniunei femeilorŭ române din Abrudŭ şi jurŭ« au contribuitŭ următorii domnĭ:

Alexandru Filipŭ 5 fl., Alexandru Danciu 5 fl., Ioanŭ Gallŭ 3 fl., Romulŭ Furduiu 2 fl., Dionisiu Baloşŭ 3 fl., Iosifŭ Crişanŭ 2 fl., Simeonŭ Caianŭ 2 fl., Iosifŭ Draia 2 fl., Alexandru Ciura 2 fl., Ioanŭ Tarnaveanŭ 2 fl., Dionisiu Adamoviciu 2 fl., Gerasimŭ Candrea 2 fl., Nagy Karoly 2 fl., Nicolau Lobonţŭ 2 fl., Alexandru Drumar 2 fl., Simeonŭ I. Janculescu 2 fl., Paulŭ Stoica 2 fl., Iacobŭ Tartescu 2 fl., Kagerbauer Bertalanŭ 1 fl., Emilŭ Popŭ 2 fl., Absolon Faur 2 fl., D-şóra Vilma Crişan 1 fl. D-na Elena Cobori 2 fl., D-nii Petru Fizeşanŭ 2 fl., Ludovicŭ Raczkövi 2 fl., Lanes Iurchescu 2 fl., Terenţiu Iurchescu 2 fl., Mekei Sandor 2 fl., Petru Chendi 2 fl., Iosifŭ Iurca 2 fl., George Balomiri 1 fl., Iuliu Maţŭ 1 fl., Samuilŭ Cirle 1 fl., Aron Balinth 2 fl., Corneliu Tobias 2 fl., Nicolau Mestecanŭ 1 fl., Stefanŭ Boerŭ 1 fl., Schleinits 1 fl., Szekei Iános 1 fl., Kirtner 1 fl., Rigel 1 fl., Krészács 1 fl., Tobakovits Zoltan 2 fl., George Ivascu 2 fl., Kleiner 1 fl., Cserkes 1 fl., Mozes Andras 1 fl., Badin Ianos 2 fl., Malmos Gábor 1 fl., Hotik 1 fl., Fischer 1 fl., Szorgany 1 fl., Grigoriu Suciu 2 fl., Ioanŭ Todescu 2 fl., Ioanŭ Jurgiu 1 fl., George Schmidt 1 fl., Gangel Ema 1 fl., Victorŭ Bariţŭ 2 fl., Lazar Botos 1 fl., Novák 1 fl., Székely Pisti 2 fl., Glücksel Reinhard 2 fl., Amos Popescu 1 fl., George Balta 1 fl., Zacharie Cióra 1 fl., Pompiliu Şuluţŭ 2 fl., Rakosi Istvan nŏ 1 fl., Nicolae Tomuţa 50 cr., Ioanŭ Todea 2 fl., George Nicola 1 fl., D-na Maria Gönczi 1 fl. 50 cr., D-nii Weidler Venczel 1 fl., Teofilŭ Faur 1 fl. Suma contribuirilorŭ 121 fl., din care sumă detrăgêndu-se spesele de 58 fl. 80 cr., resultă unŭ venitŭ curatŭ în suma de 62 fl. 20 cr., adecă şésedecĭ şi doi florinĭ şi 20 cr. v. a.

Avêndŭ în vedere că timpulŭ nu a fostŭ prea favoritorŭ, şi totuşĭ amŭ fostŭ spriginiţĭ şi cu acéstă ocasiune, subscrişii în numele comitetului reuniunei venimŭ prin acésta a esprima cea mai căldurósă mulţămită tuturorŭ onoraţilorŭ contribuitorĭ.

Cu ocasiunea acestui maialŭ s'au făcutŭ membre fundatóre dómnele Elisabeta Danciu, Amalia Stoica şi Aurelia Drumariu cu tăcsa de câte 10 fl. v. a.

Abrudŭ în 16 Iuniu 1886.

Anna Gall. președintă. — *Alesandru Ciura.* secretarŭ

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

PESTA, 26 Iuniu. — Sesiunea parlamentară s'a închisŭ prin rescritŭ regescŭ. Viitórea sesiune e convocată pe diua de 18 Septemvre.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

smuciră din mânile acelora, carĭ le ţineau de funiĭ, şi dispărură în vêltorile îngrozitóre. Adese-orĭ vasele trebuiau ridicate pe nisce stâncĭ aşa de preţipişe, încâtŭ aceia, carĭ le transportau, lunecau mereu şi nu de puţine orĭ se loviau în modulŭ celŭ maĭ simţitorŭ. Stanley âncă lunecà într'o prăpastiă destulŭ de adêncă, din norocire însă nu se rănì aşa de greu.

O bucată de locŭ se putù naviga érăşĭ pe rîu, deşi undele luĭ erau şi acum de totŭ repedĭ, aşa încâtŭ călĕtorii noştri trebuiau sĕ fiă cu cea maĭ mare băgare de sémă. Stanley apucà cu „Lady Alice" înainte şi poruncì ómenilorŭ sĕĭ se urmeze pasŭ de pasŭ după dênsulŭ. In chipulŭ acesta înaintară vasele cale de unŭ chilometru şi jumĕtate, până când dĕdură de nóuĕ cataracte.

Călĕtorulŭ nostru se vĕdù silitŭ a debarca din nou ceva maĭ în susulŭ acestorŭ cataracte. Vasele, în care se aflau tovarăşiĭ luĭ, făcură totŭ asemenea. Numaĭ o luntre cu şepte ómenĭ condusă de tênĕrulŭ cârmaciŭ Kalulu, nu se putù apropia de ţermure, ci fù răpită în mijloculŭ torentului. Cu grózà vĕdură ceĭ de pe ţĕrmure, cum nenorocitulŭ vasŭ, care nu era în stare a se împotrivì, fu repeditŭ cu o iuţélă nespusŭ de mare spre celŭ dintâiŭ din cataractele amintite, în care la momentŭ şi dispărù. Când se ivì din nou, elŭ era golŭ. Kalulu şi nenorociţiĭ sĕĭ toţĭ fuseseră înghiţiţĭ de furiósele valurĭ.

O a doua luntre fù de asemenea răpită de torentŭ, ceĭ doĭ ómenĭ însĕ, carĭ se aflau întrînsa isbutiră a scăpa cu înotulŭ. O a treia, în care se afla numaĭ unŭ tênĕrŭ cu numele Soudi, avù aceiaşĭ sórte. Toţĭ îlŭ socotiau de pierdutŭ pe Soudi, care cu luntre cu totŭ fù aruncatŭ în cataractŭ, unde şi dispărù. Nu le venia călĕtorilorŭ noştri sĕ 'şĭ crédă ochilorŭ, cândŭ după câte-va dile îlŭ vĕdură pe celŭ ţinutŭ de prăpăditŭ, venindŭ nevătămatŭ la tabăra, pe care şi-o făcuseră ceva maĭ în josulŭ rîuluĭ.

Soudi avuse nisce păţaniĭ de totŭ ciudate. Scăpândŭ cu norocire din repedişurĭ cu vasulŭ, în care se afla, fù mânatŭ âncă o bucată de locŭ cu iuţélă înainte, şi după aceea împinsŭ în apropierea uneĭ stâncĭ, unde putù sări pe uscatŭ şi unde totodată putù sĕ adăpostéscă şi luntrea. Abia isprăvì cu luntrea, când dintr'odată se repediră asupra luĭ doĭ indigenĭ, îlŭ prinseră, îlŭ legară şi'lŭ duseră într'unŭ satŭ. A doua di se adunară toţĭ ómeniĭ din satŭ, ca sĕ'lŭ ia la rĕspundere pe celŭ prinsŭ. Intre eĭ era unulŭ, care'lŭ maĭ vĕduse pe Soudi şi care făcuse cunoscinţă chiar şi cu Stanley. Prin mijlocirea acestuia celŭ prinsŭ îşĭ căpĕtà din nou libertatea. Elŭ fù adusŭ éră la loculŭ, unde fusese prinsŭ şi apoĭ fù sloboditŭ cu cuvintele: „Du-te la regele tĕu (Stanley) şi-ĭ spune că aĭ datŭ de ómenĭ bunĭ, carĭ te-au mântuitŭ; şi cine scie, acésta póte sĕ ne fiă de folosŭ vre-o dată."

Soudi pornì cu grabă înainte şi ajunse cu norocire la soţiĭ sĕĭ, carĭ îlŭ primiră cu cea mai mare bucuriă.

„Sistemulŭ nostru de călĕtoriă," povestesce Stanley „de aicĭ înainte era următorulŭ: In fie-care di maĭ ântâiŭ şi maĭ ântâiŭ pornia Frank cu despărţĕmêntulŭ de pe uscatŭ şi înainta până la marginea vre unuĭ sînŭ séu până la vre unŭ altŭ locŭ potrivitŭ pentru debarcatŭ în apropierea vre unuĭ cataractŭ séu vre unuĭ repedişŭ; aicea cu ajutorulŭ ómenilorŭ maĭ bĕtrânĭ, alŭ femeilorŭ şi alŭ copiilorŭ făcea o tabără. Ceĭ maĭ tinerĭ se întorceau înapoĭ, ca sĕ dea ajutorulŭ de lipsă la transportulŭ canoelorŭ până la loculŭ, unde se afla Frank. Apropiându-mĕ cu ómeniĭ rĕmaşĭ cu mine de vre unŭ repedişŭ séu de vre unŭ cataractŭ, îmĭ alegeamŭ treĭ séu patru dintre cârmacĭ (între carĭ totŭ deauna pe celŭ maĭ de frunte, Uledi) şi cu aceştia mĕ suiamŭ pe stâncile dela pólele prăpastioşilorŭ munţĭ mărginaşĭ, şi cercetamŭ cu de-amĕruntulŭ totŭ loculŭ, până unde puteamŭ vedé cu ochiĭ.

Va urma.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Iunie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	106 20
Rentă de hârtiă 5%	94 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120.50
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.20
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 90
Renta de hârtiă austriacă	85.20
Renta de arg. austr.	85 85
Renta de aurŭ austr.	117 —
Losurile din 1860	139 20
Acțiunile băncei austro-ungare	870 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285.75
Act. băncei de creditŭ austr.	279.10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.99½
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.99
Londra 10 Livres sterlinge	125.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92½	93½
Renta rom. amort. (5%)	95½	96—
» convert. (6%)	87—	88—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	31—	34—
Credit fonc. rural (7%)	105½	106¼
» „ „ (5%)	88¼	89—
» » urban (7%)	101¾	102½
» » » (6%)	93—	94—
» » » (5%)	84¼	85—
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 ¾	15.¼
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.03

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tarifa anunțurilorŭ si insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.
Pentru insertiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurită și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	—	1.40	—
Brașovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1.04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu (	5.56	—	5 35	—
(	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
(	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	·
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
(	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1.36	—	—	9.31	—
(	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mica	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timișŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4 53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.